

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ГРАД ДЕРВЕНТА
НАЧЕЛНИК -ГРАДСКА УПРАВА
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ФИНАНСИЈЕ

Дервента, Трг ослобођења бр. 3, 74400 Дервента, Тел: ++387 53 315 151, Факс: ++387 53 315 184 e-mail: derv-fin@teol.net

У П У Т С Т В О

*буџетским корисницима за припрему буџета
града Дервента за 2024. годину*

Дервента, 08. август 2023. године

На основу члана 28. став 1. тачка б. и чланом 29. Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 121/12, 52/14, 103/15, 15/16, у даљем тексту: Закон), Одјељење за финансије Градске управе Дервента, утврђује

УПУТСТВО

буџетским корисницима за припрему
буџета града Дервента за 2024. годину

1. На основу члана 28. став 1. тачка б. и чланом 29. Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 121/12, 52/14, 103/15, 15/16, у даљем тексту: Закон), Одјељење за финансије Градске управе Дервента, утврђује Упутство буџетским корисницима за припрему буџета који ће се примјењивати у наредној години, а све на основу Документа оквирног буџета Републике Српске ког усваја Влада Републике Српске.

Наведеним упутством одређује се буџетски оквир по потрошачким јединицама.

2. Процјеном буџетских средстава и издатака за наредну фискалну годину треба да се обезбиједи ефикасно и ефективно финансирање приоритетних програма, услуга и активности којима се испуњавају социјалне и економске потребе грађана Града Дервента.

3. С обзиром на несклад потреба и средстава неопходно је да се приликом израде буџета за 2024. годину поштују дате смјернице, оквири и рокове за припрему и израду буџета, при чему полазна основа за финансијско планирање на годишњем нивоу чине елементи дугорочног плана утврђени на нивоу Републике Српске.

4. У складу са чланом 29. Закона, а у вези Документа оквирног буџета Републике Српске за период 2024-2026. годину који је сачинила Влада Републике Српске, ово Упутство садржи:

- 1) основне економске претпоставке и смјернице за припрему нацрта буџета града Дервента за наредну фискалну годину,
- 2) опис планиране политике јединице локалне самоуправе,
- 3) процјену буџетских средстава и издатака општине за наредну фискалну годину,
- 4) приједлог оквирног износа буџетских издатака за сваког корисника средстава градског буџета у наредној фискалној години и
- 5) поступак и динамику припреме буџета града.

I ОСНОВНЕ ЕКОНОМСКЕ ПРЕТПОСТАВКЕ И СМЈЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ НАЦРТА БУЏЕТА ГРАДА ДЕРВЕНТА ЗА 2024. ГОДИНУ

ПЛАНСКА ПРЕДВИЂАЊА ИЗ ДОБ-а РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ЗА ПЕРИОД 2024.-2026. ГОДИНЕ

Документ оквирног буџета Републике Српске за период 2024-2026. година (у даљем тексту ДОБ РС 2024-2026) је документ средњорочног планирања у који су укључене анализе и пројекције за сектор опште владе¹ за ниво Републике Српске. Подаци исказани у ДОБ-у РС 2024 - 2026 прикупљени су и представљени у складу са стандардима фискалне статистике, и као такви су основа за фискалне анализе и имају улогу у развијању и надгледању економских и фискалних програма, али и у пословима праћења мјера економске политике.

Законом о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16) у члану 16. дефинисана је израда Документа оквирног буџета Републике Српске као основе за припрему и израду буџета. Намјена ДОБ-а РС 2024-2026 је да постави стратешки оквир и горње границе ресурса, унутар којих би се требао припремати годишњи буџет. У том контексту, припрема и израда буџета засниваће се на ДОБ-у РС 2024-2026, који даје пројекције прихода, расхода и финансирања за период 2024-2026. година. Кључни циљ овог Документа је да осигура бољу повезаност између приоритетних политика Владе и начина на које она алоцира јавне ресурсе.

Међународно окружење

Међународни монетарни фонд (ММФ) је у свом прољетном Извјештају (World Economic Outlook, update April 2023), објавио очекивања просјечног глобалног раста, која су најнижа у посљедњих 30 година. Новије пројекције указују на тренд успоравања средњорочних прогноза раста, које су константно обаране у посљедње вријеме. Тренутно се не очекује да ће се свјетска економија у средњем року вратити на предпандемијски ниво раста.

Глобални економски опоравак од пандемије и рата у Украјини траје, пут постаје "каменит", али иде ка опоравку. Кина, која поново отвара своју економију, снажно се опоравља, а поремећаји у ланцу снабдијевања у свјетској економији се смањују.

Ове године се очекује глобални раст свјетске привреде од 2,8%, док се у 2024. години очекује раст од 3%.

Због сталних притисака на потрошачке цијене, инфлација је у Европској унији такође ревидирана навише у односу на зимску прогнозу, тако да износи 6,7 % у 2023. години и 3,1 % у 2024. години (у еврозони са 8,4% у 2022. години на 5,8% и 2,8% у 2023. и 2024. години респективно). Након што је 2022. године достигла врхунац, укупна инфлација наставила се смањивати у првом тромјесечју 2023. године због наглог успоравања цијена енергије. Међутим, базна инфлација је у марту достигла историјски највиши ниво од 7,6%. Предвиђа се да ће се базна инфлација постепено смањивати током прогнозираног периода и да ће на годишњем нивоу у еврозони у 2023. години у просјеку износити 6,1 %, а затим пасти на 3,2 % у 2024. години и остати изнад укупне инфлације у обје године прогнозе.

Текућа макроекономска кретања у Републици Српској и изгледи за период 2024-2026. година

Након стабилизације епидемиолошке кризе изазване вирусом корона, током 2022. године, дошло је до ескалације кризе у Украјини, санкција према Русији и заостравања међународних и економских односа, те застоја у глобалним ланцима снабдијевања. Ово је све утицало на раст цијена енергената и хране на свјетском тржишту и јачања инфлаторних притисака, што се даље одразило на успоравање глобалне трговине и тражње, те временом утицало на слабљење глобалног економског раста.

Влада Републике Српске спровела је мјере у циљу побољшања економско-социјалног положаја запослених кроз повећање плата запослених у јавном сектору, повећање пензија, те више додјела једнократних помоћи борачким категоријама и младима. Осим тога, повећани су грантови и трансфери који се односе на јавне инвестиције, пољопривреду, спорт, као и субвенције привреди у сврху повећања плата радника. Све ово имало је за ефекат повећање фискалног дефицита који у 2022. години износи 2,7% БДП-а. Истовремено, јавни дуг је номинално повећан, али је његово учешће у БДП-у опало и износи 37,1%.

Ризици за макроекономске пројекције

Основни ризици по остварење пројекција према основном сценарију могу се посматрати као спољни и унутрашњи.

У условима заоштрених међународних и економских односа изазвани ескалацијом сукоба Русије и Украјине, застоја у глобалним ланцима снабдјевања и високим инфлаторним притисцима, спољни ризици представљају већи изазов за остварење пројектованог привредног раста у Републици Српској од унутрашњих. Већ је извјесно да се ове околности негативно одражавају на глобалну економију, а кроз утицај на потрошњу, инвестиције, спољнотрговинску размјену, утичу и на привредни раст Републике Српске.

Највећа неизвјесност у остварењу макроекономских пројекција по основном сценарију произилази из могућих дугорочних посљедица конфликта у Украјини на цијене енергената, сировина и хране, као и њихову расположивост, али и утицаја нових економских и политичких односа на међународном нивоу. Остварење наведених ризика, уз инфлаторне притиске значајно би се одразило на глобални раст, а тиме и на привредни раст Републике Српске. Због велике неизвјесности

у односу на претпоставке и очекивања на којима се темеље пројекције основног сценарија, израђен је алтернативни сценарио који уважава познате ризике из окружења и посљедично предвиђа ниже стопе раста БДП-а.

Смањење спољнотрговинске размјене на глобалном нивоу, у условима даљих инфлаторних притисака, ограничених количина енергената, те поштравања монетарне политике може довести до смањења привредне активности и индустријске производње у земљама ЕУ који су наши значајни спољнотрговински партнери, те даљег повећања неизвјесности у међународном окружењу. У алтернативном сценарију претпоставља се додатно смањење спољне тражње, а тиме и извозне активности Републике Српске. Остварење ових ризика негативно ће утицати на динамику прерађивачке индустрије, у наредном периоду. Потенцијални даљи раст цијене енергената и сировина повећаће трошковне притиске. Ово указује на потребу проналажења нових тржишта, за шта је потребно одређено вријеме за прилагођавање.

Економски притисци и неизвјесност у пословању на глобалном тржишту, те повећана неизвјесност у погледу промјена на финансијском тржишту, могло би се одразити на пословну активност у Републици Српској путем пада расположивог дохотка предузећа и становништа, те смањења инвестиционе активности, поготово ако се имају у виду повећани трошкови производње. То би за посљедицу могло имати мањи раст запослености и зарада од очекиваног, а тиме и мањи раст потрошње. Наставак кризе у Украјини и оштрије санкције Русији могле би изазвати додатну несташицу енергената и ресурса на глобалном нивоу, што би посљедично довело до даљег раста цијена и имало негативан утицај на потрошњу, инвестиције, спољнотрговинску размјену, тржиште рада као и на укупан привредни раст.

Поред поменутих цјеновних притисака, могући ризик у финансирању спољњег дефицита могу се видјети у смањењу прилива директних страних инвестиција и отежаном задуживању на међународном финансијском тржишту (раст каматних стопа, повећање удјела јавног дуга и сл.).

Поред тога, ту су агрометеоролошки услови који утичу на пољопривредну производњу; хидрометеоролошке прилике које имају утицај на количину произведене и извезене електричне

енергије, изостанак планираних инвестиционих улагања, изостанак имплементације планираних реформских процеса, мјера и слично.

Остварење наведених ризика имало би за посљедицу ниже стопе раста БДП-а у односу на основни сценариј. Према алтернативном сценарију, у 2023. години, стопа реалног раста износи 1,2%, што је за 0,9 п.п. мање од основне пројекције. У периоду 2024-2026. године предвиђа се успорени опоравак привредне активности, по просјечној стопи од 2%, који у односу на основни сценариј претпоставља мање доприносе потрошње и инвестиција, али позитивне доприносе спољнотрговнског биланса.

Јавне финансије

Консолидовано посматрајући сектор опште владе, у периоду 2024-2026. година, већи дио укупних прихода чине порески приходи, односно индиректни порези (38,6% - 40,5%) и директни порези (11,4% - 12,9%). Значајан дио прихода чине доприноси за социјално осигурање (35,2% - 37,4%), док се остали дио односи на непореске приходе (10,4% - 10,8%) и грантове (0,3% - 1,9%).

У оквиру планиране укупне потрошње, у периоду 2024-2026. година, значајна су издвајања за дознаке на име социјалне заштите (46,1% - 48,9%) и издвајање за лична примања запослених (21,8% - 23,2%) који су дефинисани законским оквиром. Донекле условљено расположивим средствима је издвајање за расходе по основу коришћења роба и услуга (6,3% - 6,7%), док се за нето издатке за нефинансијску имовину планира издвојити 7,3% - 9,3% укупне потрошње. У структури планиране потрошње није занемариво ни издвајање за расходе камата и друге расходе финансирања (3,8% - 5,5%).

Према процјенама, у 2023. години се очекује буџетски дефицит у износу од 2,6% БДП-а. У наредном периоду 2024–2026. године, пројектовано учешће потрошње у БДП-у опада од 41,1% до 39,4%, тако да се буџетски дефицит смањује кроз године од 1,6% БДП-а до 0,8% БДП-а.

Регулаторни оквир и приоритети фискалне политике у наредном периоду

Руковођени одређењем стварања повољне пореске политике и даљег очувања социјалне и фискалне стабилности, као и провођења реформи са циљем повећања привредне активности у периоду 2024-2026. година, у области опорезивања **планирано је сљедеће:**

Порез на добит

Када је у питању опорезивање добити правних лица (привредних друштава), у Републици Српској је у примјени Закон о порезу на добит („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15, 1/17 и 58/19), од 2016, 2017, односно, 2019. године којим је опорезивање добити правних лица унапријеђено у великој мјери у односу на период прије тог закона. То се првенствено односи на принцип групне амортизације, прецизирање прихода и расхода који се прихватају у пореском билансу, примјеном правила спречавања злоупотребе тзв. „утањене капитализације“ кроз правило ЕБИТА, детаљније и прецизније дефинисање правила трансферних цијена, те сужавања постојећих пореских олакшица за инвестиције и запошљавање, тако да је умјесто дотадашње олакшице умањења пореске основице пореза на добит за цјелокупни износ инвестиције та олакшица измијењена па је утврђено да се износ пореза на добит умањује за 30% привредном субјекту који изврши инвестиције у тој години у вриједности већој од 50% његове пореске основице.

Иако је примјена новог закона резултирала ефикаснијим и ефективнијим системом опорезивања добити, у 2019. години донесен је Закон о измјенама и допунама Закона о порезу на добит којим је извршено проширење олакшице на инвестиције у производњу на начин да се привредним субјектима

омогућава умањење основице пореза на добит за укупну инвестиције у опрему или постројења која се користе за производњу.

У периоду 2024-2026. година није планирано мијењање политика у оквиру опорезивања добити правних лица.

Порез на доходак

У децембру 2021. године донесен је Закон о измјенама и допунама Закона о порезу на доходак којим је основни лични одбитак повећан са досадашњих 8.400 КМ на 12.000 КМ на годишњем нивоу, што представља повећање са досадашњих 700 КМ на 1.000 КМ на мјесечном нивоу, промијењена је основица пореза на доходак од личних примања (члан 13. Закона о порезу на доходак) – пореска основица пореза на доходак од личних примања представља збир бруто личних примања. Умањена је стопа пореза на доходак од личних примања са 10% на 8%. Повећана је стопа пореза на доходак на доходак од ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине, капитала, капиталних добитака и осталог дохотка са 10% на 13%, с тим да је код ових доходака основица у Закону о порезу на доходак остала иста, те да се приликом обрачуна основице код пореза на доходак од ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине доприноси не прихватају као трошак (бруто основица), док је код пореза на доходак од осталог дохотка ситуација другачија, па се сходно одредби члана 53. Закона о порезу на доходак доприноси прихватају као одбитак од дохотка приликом обрачуна основице ове врсте пореза.

У јуну 2022. године донесен је Закон о измјенама Закона о порезу на доходак („Службени гласник Републике Српске“, број 56/22) којим је повећан неопорезовани дио топлог obroка који се припрема код послодавца или се доставља послодавцу путем услуге кетеринга са досадашњих 4,5 КМ на 0,75% просјечне нето плате у Републици Српској за претходну годину коју је утврдио Републички завод за статистику. Практично, тај неопорезиви дио топлог obroка за 2022. годину износио је 7,53 КМ, док је тај износ у 2023. години 8,58 КМ.

У наредном периоду планиране су измјене у оквиру опорезивања дохотка физичких лица како би се извршила прерасподјела и дошло до додатног повећања плата, а уз проширење пореске основице пореза на доходак. У плану је да се у порески систем уведе посебан обвезника пореза на доходак од самосталне дјелатности, а то је мали пољопривредник који представља физичко лице које искључиво у форми породичног пољопривредног газдинства обавља пољопривредну дјелатност, односно производи пољопривредне производе за сопствену употребу и евентуалне вишкове пласира на тржиште. Планирано је да буде предложен посебан вид опорезивања оваквог организовања пољопривредника кроз опорезивање у апсолутном годишњем износу према разредима. У оквиру истих промјена планирано је посебно опорезивање за ангажоване раднике на сезонским пословима. Такође, посебан акценат ће бити стављен на опорезивање прихода од удјела у капиталу.

Доприноси

У децембру 2021. године донесен је Закон о измјенама Закона о доприносима којим је умањена збирна стопа обавезних доприноса у Републици Српској са досадашњих 32,8% на 31%, а смањење стопе је због истовремених измјена Закона о раду и Закона о порезу на доходак усмјерено на раст плата свих радника у Републици Српској.

У јуну 2022. године донесен је Закон о измјени и допунама Закона о доприносима („Службени гласник Републике Српске“, број 56/22) којим је због јачања конкурентности домаћих привредника

уведена паушална основица доприноса за њихове раднике који су упућени на рад у иностранство док траје тај рад. Та основица једнака је најнижој бруто плати у Републици Српској.

Такође, у децембру 2022. године донесен је Закон о допуни Закона о доприносима („Службени гласник Републике Српске“, број 132/22). Приједлогом закона о подршци незапосленом родитељу четворо и више дјеце, који је разматран у пакету са овим законом, предвиђено је остваривање права ове популације на новчано примање у износу од најмање 750 КМ. Ово право установљено је ради подршке овој категорији становништва због поремећаја на глобалном тржишту рада и њихове рефлексије на тржиште рада у Републици Српској, а узроковани исцрпљујућом и дуготрајном пандемијом вируса ковид 19, који су неизбежно негативно утицали и на рад и социјални статус радно способног становништва Републике Српске, а посебно на социјални статус породица са четворо и више дјеце. Интенција Владе Републике Српске је да се незапосленом родитељу четворо и више дјеце омогући, поред права на новчано примање у номиналном износу, и права из пензијско-инвалидског осигурања, која се остварују на основу уплате доприноса. Да би се ова права остварила, било је потребно створити правни основ за уплату доприноса, због чега је и предложен овај закон.

У наредном периоду у складу са наведеним планираним измјенама прописа у области опорезивања дохотка, планиране су измјене у области доприноса за ангажоване раднике на сезонским пословима.

Порез на непокретности

У периоду 2024–2026. година није планирана измјена Закона о порезу на непокретности, већ интензивирање активности на пријављивању непријављених непокретности у Републици Српској. Наиме, прегледом буџетских средстава уочено је да су приходи од пореза на непокретности подцијењени и да се значајан дио прихода по овом основу не слијева у буџете јединица локалне самоуправе. Разлог томе је што значајан дио непокретности није уписан у Фискални регистар непокретности. Стога је у фебруару 2020. године формирана Радна група чији је основни задатак ширење обухвата обвезника пореза на непокретности, а која је понудила могућа рјешења, али без масовне процјене вриједности непокретности немогуће је употпунити Фискални регистар непокретности.

С тим у вези, представници Министарства финансија, Пореске управе Републике Српске, Републичке управа за геодетске и имовинско-правне послове, Града Бањалука, Града Лакташи и представници ЦИЛАП пројекта са консултантима раде на припреми приједлога пројекта Масовне процјене вриједности непокретности у Републици Српској. Основа за израду пројекта су активности и резултати на имплементацији пилот пројекта Масовне процјене вриједности непокретности који се уз подршку ЦИЛАП пројекта изводи у Граду Бања Лука, Граду Лакташи, Граду Градишка и општини Србац.

Пројекције јавних прихода

Пројекције прихода од директних пореза и непореских прихода урађене су на основу пројектованих макроекономских показатеља за Републику Српску и постојеће пореске политике у области директног опорезивања, као и прописа који дефинишу непореске приходе. За сваку поједину врсту прихода анализирани су трендови кретања наплате у претходном периоду, укључени су потенцијални једнократни утицаји који ће се десити у наредном периоду, те утврђен степен корелације појединих врста прихода са кретањем макроекономских агрегата. Пројекција прихода ради се појединачно за

сваку врсту прихода и то је изузетно важно с обзиром да се на тај начин узимају у обзир правне основе, сезонски утицаји и специфичности сваког појединачног извора прихода.

Пројекције прихода од индиректних пореза (без путарине од 0,25KM/l) који припадају Републици Српској, за период од 2024. до 2026. године, поред уочених текућих трендова у наплати прихода, базиране су на прогнозама макроекономских показатеља за БиХ и Републику Српску и очекивањима да ће се износ средстава за финансирање институција БиХ, у наредном средњорочном периоду 2024–2026. година, бити на нивоу од 1.020,5 милиона KM. С обзиром на специфичност система расподјеле прихода од индиректних пореза, процјена кретања основних макроекономских показатеља за Републику Српску има додатни значај са аспекта сагледавања кретања крајње потрошње у наведеном периоду, као основе за утврђивање коефицијента расподјеле прихода од индиректних пореза између Републике Српске и ФБиХ. За систем расподјеле прихода од индиректних пореза унутар Републике Српске, тј. између подсектора централне владе, јединица локалне самоуправе и ЈП „Путеви Републике Српске“ од посебне важности је пројекција сервиса спољног дуга.

Промена било које од претпоставки на којима се заснива пројекција прихода захтијеваће измјену пројекције прихода које су наведене у овом Документу.

У овом поглављу приказане су средњорочне **пројекције прихода за сектор опште владе** коју чине подсектори: централна влада, јединице локалне самоуправе и фондови социјалне сигурности. Очекивани приходи износе 6.524,9 милиона KM у 2024. години, 6.843,0 милиона KM у 2025. години, односно 7.114,4 милиона KM у 2026. години.

На основу пројектованих макроекономских показатеља и уочених трендова процјењује се да ће сектору опште владе, по основу прихода од индиректних пореза, у 2024. години припасти око 2.574,0 милиона KM. У 2025. години очекује се да ће ови приходи износити 2.665,9 милиона KM, односно 2.747,5 милиона KM у 2026. години. То значи да ће нето приходи од индиректних пореза у 2025. години бити за 3,6% већи у односу на 2024. годину, а у 2026. години за 3% већи у односу на 2025. годину.

Према урађеној пројекцији, **приходи подсектора централна влада** износе 4.636,4 милиона KM у 2024. години, 4.848,5 милиона KM у 2025. години, односно 5.022,1 милиона KM у 2026. години. У оквиру наслова 3.5 Средњорочни буџетски оквир (подсектор централна влада) детаљније су приказани приходи овог подсектора по рачуноводственим фондовима.

Очекивани **приходи јединица локалне самоуправе** су 1.002,3 милиона KM у 2024. години, 1.049,9 милиона KM у 2025. години и 1.102,7 милиона KM у 2026. години. У наредној табели приказана је пројекција прихода јединица локалне самоуправе у периоду 2024-2026. година.

Табела 3.2.2.1 Пројекција прихода јединица локалне самоуправе у периоду 2024-2026. година
(у мил. КМ)

	Пројекција		
	2024.	2025.	2026.
П Р И Х О Д И (I+II+III+IV)	1.002,3	1.049,9	1.102,7
I Порески приходи	616,0	660,7	705,2
1. Приходи од индиректних пореза	486,7	523,7	559,4
2. Приходи од директних пореза	108,5	113,6	119,5
3. Остали порези	20,8	23,4	26,3
II Непорески приходи	283,3	289,2	295,8
III Грантови	12,1	12,1	12,1
IV Трансфери између буџ. јединица	91,0	87,9	89,7

Око половине прихода јединица локалне самоуправе чине приходи од индиректних пореза. У складу са Законом о буџетском систему Републике Српске, из прихода од индиректних пореза који припадају Републици Српској, буџетима општина и градова припада 24% средстава преосталих након сервисирања спољног дуга Републике Српске. У складу са пројекцијом прихода од индиректних пореза за период 2024-2026. година и Законом о буџетском систему Републике Српске, процјењује се да ће приходи општина и градова по основу индиректних пореза у 2024. години износити око 486,7 милиона КМ, у 2025. око 523,7 милиона КМ и у 2026. години око 559,4 милиона КМ.

У оквиру прихода од директних пореза код јединица локалне самоуправе најважнији су приходи од пореза на доходак и приходи од пореза на имовину. На основу Закона о буџетском систему Републике Српске, буџетима јединица локалне самоуправе припада 25% прихода од пореза на лична примања и пореза на приходе од самосталне дјелатности. Према пројекцији, приход од пореза на доходак који припада буџетима јединица локалне самоуправе износи 79,1 милиона КМ у 2024. години, 83,2 милиона КМ у 2025. години и 88,1 милиона КМ у 2026. години. Наведене пројекције усклађене су са пројекцијом раста плата и запослености у Републици Српској.

Опорезивање непокретности у Републици Српској прописано је Законом о порезу на непокретности, а на основу Закона о буџетском систему Републике Српске приход од пореза на непокретности у потпуности припада буџетима јединица локалне самоуправе. Пројекција прихода по основу овог пореза износи 29,4 милиона КМ у 2024. години, 30,3 милиона КМ у 2025. години и 31,4 милиона КМ у 2026. години.

Очекивани укупни износ непореских прихода у буџетима јединица локалних самоуправа је 283,3 милиона КМ у 2024. години, 289,2 милиона КМ у 2025. години, односно 295,8 милиона КМ у 2026. години.

II ПЛАНСКА ПРЕДВИЂАЊА БУЏЕТА ГРАДА ДЕРВЕНТА ЗА 2024. ГОДИНУ - ОПИС ПЛАНИРАНЕ ПОЛИТИКЕ

1. Опис планиране политике локалних власти

Стабилност и успјешност градског буџета је показатељ резултата рада и политике локалне власти. Стабилност буџета града Дервента потврђују показатељи:

- планирани буџетски оквир се повећавао из године у годину и у периоду од 2005. до 2024. године,
- укупна капитална улагања у периоду од 2005. до 2023. године се значајно повећавају, тако да директна улагања у капиталне инвестиције утичу индиректно на развој других грана привреде,
- буџетске године су завршавале позитивним финансијским резултатом, тј. оствариван је буџетски суфицит,
- није било проблема са ликвидношћу,
- задуженост града је ниска, што је повољно обзиром на законско ограничење од 18%.

И код предлагања буџета за 2024. годину планира се наставак позитивних кретања и показатеља везаних за буџетске приходе и расходе.

Циљеви су :

- повећање буџетских прихода,
- уравниоженост планираних прихода са расходима,
- значајна капитална улагања,
- реална расподјела прикупљених прихода,
- обезбјеђење позитивног финансијског резултата.

Стварање услова и повољног амбијента, поред повољног географског положаја града Дервента, за интерес страних инвеститора, један је од циљева садашњег и будућег периода.

У складу са могућностима један од значајних циљева је брига и побољшање положаја социјално угрожених лица и лица са посебним потребама.

На побољшање положаја и задовољства свих становника сеоског и градског подручја утицаће се изградњом и одржавањем инфраструктурних објеката, стварање могућности за брже запошљавање, бригом о породицама погинулих бораца и ратних војних инвалида, те задовољавајућим пружањем услуга од стране јавног сектора.

III ПРОЦЕНА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА И ИЗДАТАКА ГРАДА ДЕРВЕНТА ЗА 2024. ГОДИНУ

На бази предвиђања исказаних у ДОБ-у РС за период 2024.-2026. година пројекција прихода јединица локалне самоуправе у периоду 2024-2026. година, и процјене кретања пореских и непореских прихода у 2023. години, а на основу остварења у периоду јануар-јуни, пројекција укупних буџетских средстава града Дервента за 2024. годину је 22.885.000 КМ, чија структура је исказана у сљедећој табели:

<i>Ред бр.</i>	<i>ВРСТА ПРИХОДА</i>	<i>Планска предвиђања 2023. година</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
1	Укупно порески приходи	13.156.000
2	Укупно непорески приходи	7.640.000
3	Грантови	40.000
4	Трансфери	967.000
5	Примици за нефинансијску имовину	790.000
6	Примици за фин. имовину и остали примици	292.000
7	Неуτροшена намјенска средства ранијих периода	0
	УКУПНА БУЏЕТСКА СРЕДСТАВА	22.885.000

У структури укупних буџетских прихода и примитака града Дервента који су исказани у претходној табели, нису приказана кредитна средства и приливи од донација.

Сви јавни приходи, укључујући и властите приходе које буџетски корисници остваре вршењем дјелатности су приходи буџета који морају бити распоређени у билансу буџета и исказани по изворима из којих потичу. Сви расходи буџетских корисника морају бити утврђени у буџету и уравнотежени са приходима.

Предлажемо буџетским корисницима да сагледају могућност повећања властитих прихода у 2024. години. Неопходно је руководити се принципима рационалности и штедње.

IV - ПРИЈЕДЛОГ ОКВИРНОГ ИЗНОСА БУЏЕТСКИХ ИЗДАТАКА ЗА СВАКОГ КОРИСНИКА БУЏЕТА ГРАДА ДЕРВЕНТА ЗА 2024. ГОДИНУ

Сходно одредбама члана 29. став 1. тачка г) Закона, у сљедећој табели се налази приједлог оквирног износа буџетских издатака за сваку потрошачку јединицу буџета града Дервента за 2024. годину:

<i>р.б.</i>	<i>Потрошачка јединица</i>	<i>Организациони код ПЈ</i>	<i>Оквирни износ буџетских издатака у 2023. години</i>
1	2	3	4
1	Скупштина Града	00270110	497.000,00
2	Градоначелник	00270120	3.284.000,00
3	Територијална ватрогасна јединица	00270125	183.000,00
4	Одјељење за општу управу	00270130	365.000,00
5	Одјељење за финансије	00270140	3.600.000,00
6	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	00270150	2.510.000,00
7	Одјељење за просторно уређење	00270160	140.000,00
8	Одјељење за стамбено комуналне послове	00270170	1.921.000,00
9	Одсек за борачко инвалидску заштиту	00270180	250.000,00
ОПЕРАТИВНА ЈЕДИНИЦА - I (Градска управа)			12.750.000,00
10	Мјесне заједнице	00270200	32.000,00
11	Центар за социјални рад	00270300	2.322.000,00
12	Јавна предшколска установа „Трол“	00270400	1.300.000,00
13	ЈУ Центар за културу	00270500	263.000,00
14	ЈЗУ Дом здравља Дервента	00270700	5.125.000,00
15	ЈУ Спортски центар	00270930	465.000,00
16	ЈУ Туристичка организација општине Дервента	00270920	197.000,00
17	ЈУ Средњошколски центар „М. Пупин“	08150048	162.000,00
18	ЈУ Стручна и техничка школа	08150049	141.000,00
19	ЈУ Народна библиотека „Б. Радичевић“	08180041	128.000,00
ОПРАТИВНА ЈЕДИНИЦА – II (остали корисници)			10.135.000,00
УКУПНО			22.885.000,00

IV ПОСТУПАК И ДИНАМИКА ПРИПРЕМЕ БУЏЕТА ГРАДА ДЕРВЕНТА ЗА 2024. ГОДИНУ

Буџетски корисник оперативне јединице I – (градска управа) достављају:

1. Захтјев за текуће расходе и издатке

Основа за планирање ових средстава биће план за 2023. годину, извршење буџета за период 01. 01. –30. 06. 2023. године.

2. Захтјев за додатна средства за текуће активности

Писмено образложити додатне активности и обавезно мора да садржи опис и разлоге активности закоје се траже додатна средства и нових запослених по потреби.

Уз захтјев из тачке 1. и 2. обавезно се доставља образложење у писаној форми које садржи податке о организационој структури буџетског корисника, његовим активностим и услугама, преглед средстава и запослених који су неопходни за обављање активности и пружање услуга у оквиру буџетских издатака, као и описе и разлоге обављања активности за које се траже додатна средства.

3. Захтјев за набавку основних средстава и опреме

Захтјев за набавку основних средстава и опреме, додатним средствима за капиталне пројекте започете у претходним фискалним годинама и за нове капиталне пројекте, као приоритете које треба разматрати у поступку доношења буџета за наредну фискалну годину.

Наведене захтјеве доставити на обрасцу који је дефинисан прилогом број 4 са динамиком утрошка средстава.

Приходе и примитке који намјерава остварити буџетски корисник потребно је доставити према прилогу број 6 са динамиком прикупљања прихода. Приходи који су намјенски потребно је означити у које расходе се употребљавају.

Расходе и издатке је потребно доставити према обрасцу из прилога број 6.

Буџетски корисник оперативне јединице II – (остали буџетски корисници) достављају:

1. Захтјев за буџетске издатке са подацима о постојећим активностима и услугама буџетско гкорисника

Основа за планирање ових средстава биће план за 2024. годину, извршење буџета за период 01. 01. –30. 06. 2023. године.

Код текућих издатака тачно се морају дефинисати материјални трошкови по нормативнима утрошка и тренутним тржишним цијенама (са ПДВ-ом).

Финансијски и наративно образложити сваки трошак.

Трошкове је потребно исказати збирно по економској класификацији (прилог број 1), а финансијски и наративно образложити сваки трошак по структури трошка, односно који трошкови чине буџетску ставку.

Расходи за бруто плате, накнаде и остала примања, боловање, отпремнине и једнократне помоћи доставити посебно образложено према прилогу број 3.

2. Захтјев за додатна средства за буџетске издатке чије финансирање не може да се усклади са ограничењима садржаним у овом Упутству.

Захтјев за додатна средства за буџетске издатке чије финансирање не може да се усклади са ограничењима садржаним у овом Упутству, потребно је писмено образложити додатне активности и обавезно мора да садржи опис и разлоге активности за које се траже додатна средства и нови запослени, са приједлогом приоритета који треба да буду размотрени у поступку доношења буџета занаредну фискалну годину.

На основу наведеног буџетски корисник се мора држати датих ограничења и буџетског оквира. Уколико су потребна додатна средства у буџету за наредну годину потребно у буџетском захтјеву тражити али са приједлогом приоритета, који се разматрају у поступку доношења буџета за наредну фискалну годину. То значи да буџетски корисник који предлаже, орган који утврђује буџет и орган који усваја буџет мора утврдити приоритете у финансирању, а не проширивати буџетски оквир без обезбјеђених прихода.

Уз захтјев из тачке 1. и 2. обавезно се доставља образложење у писаној форми које садржи податке о организационој структури буџетског корисника, његовим активностим и услугама, преглед средстава и запослених који су неопходни за обављање активности и пружање услуга у оквиру буџетских издатака, као и описе и разлоге обављања активности за које се траже додатна средства.

3. Захтјев за набавку основних средстава и опреме

Захтјев за набавку основних средстава и опреме, додатним средствима за капиталне пројекте започете у претходним фискалним годинама и за нове капиталне пројекте, као приоритете које треба разматрати у поступку доношења буџета за наредну фискалну годину.

Сваки од наведених захтјева се доставља појединачно (прилог број 4). Сви расходи се морају планирати према динамици прикупљања прихода.

4. Властити приходи, грантови и донације, примици од продаје основних средстава и остали јавни приходи који припадају буџетском кориснику морају се исказати у захтјеву са динамиком прикупљања. Такође мора се исказати који износ се потражује из прихода који припадају граду Дервента (прилог 2).

5. Буџетски корисници који су по прописима дужни да закључе уговор о суфинансирању од стране града Дервента и буџетског корисника, уз буџетски захтјев дужни су доставити и нацрт уговора.

6. Буџетски корисник доставља преглед буџетског захтјева са посебно исказаним информацијама и износима потреба према економском коду из плана буџета.

Буџетски корисник доставља разрађену структуру расхода по свим сегментима, а нарочито за групе 41 – текући расходи и 51 – издаци за нефинансијску имовину.

Сваки синтетички конто мора бити детаљно обарзложен са потребама и представљен табеларно.

Сви буџетски корисници су дужни доставити процјену извршења властитих прихода и примитака, као и процјену извршења расхода и издатака које планирају до краја 2023. године, као посебан додатак буџетском захтјеву, исказан вриједносно по структури (по ставкама) буџета за 2023. годину или предложеном измјеном структуре у односу на 2023. годину.

Буџетски корисници су дужни да најкасније до 15. 09. 2023. године доставе у писаном облику Одјељењу за финансије града Дервента буџетски захтјев за буџетску 2024. годину. Одјељење за финансије ће извршити анализу пристиглих захтјева и уз уважавање осталих елемената који утичу на оквир буџета града израдити нацрт буџета града Дервента за 2024. годину.

Према буџетском календару утврђеном у члану 28. Закона, надлежни извршни градски орган утврђује нацрт буџета града до 1. новембра и доставља га Министарству финансија ради добијања препорука.

Према одредбама члана 28. тачка њ) Закона, Скупштине општина и градова се изјашњавају о Нацрту буџета до 15. новембра 2023. године.

Након утврђивања Буџета града Дервента за 2024. годину исти ће бити презентован јавности кроз оглашавање у средствима јавног информисања, на огласној плочи општине и на WEB страници града Дервента, на који могу сви грађани дати своје мишљење и препоруке.

Посебни састанци ће се водити са сваким буџетским корисником посебно при чему ће се састављати записници, а буџетски корисници такође могу писаним путем доставити своја мишљења и препоруке утврђеним роковима.

Поведеној јавној расправи утврђује се Приједлог буџета и доставља Министарству финансија на давање сагласности.

Буџет града за 2024. годину треба да донесе Скупштина града до 15. децембра 2023. године.

Корисници грант средстава из буџета града дужни су свом надлежном одјељењу доставити информације о потребним средствима и активностима ради планирања расхода по основу грантова, најкасније до 01. 09. 2023. године, како би надлежно одјељење обрадило у свом буџетском захтјеву којег подноси до 15. 09. 2023. године.

Потребно је да доставе податке на основу којих је утврђена висина као и јасне и мјерљиве циљеве који ће се остварити давањем грантовских средстава.

Такође потребно је да се доставе јасни и мјерљиви показатељи резултата давањем гранта и добра аргументација траженог износа са прецизном намјеном утрошка средстава.

Мјесне заједнице такође достављају образац са приједлозима за потребним средствима који је дефинисан прилогом број 4 до 01. 09. 2023. године, како би надлежна одјељења обрадила до 15. 09. 2023. године.

Уз буџетски захтјев достављају се прилози који су саставни дио Упутства.

Број: 04-400-1/23

Датум, 08. 08. 2023. године

НАЧЕЛНИК ОДЈЕЉЕЊА

Миле Стринић